ČECHOAUSTRALAN

KRAJANSKÝ LIST

ČERVEN 2009

www.cechoaustralan.com

V tomto čísle:-

O sochařství - Barbara Semenov	*2*
Stín nad Prahou - Frank Nykl	*5*
Památník exilu - Miroslav Krupička	*6*
ČR na strojírenském veletrhu v Melbourne	*7*
Návštěva k příbuzným - Glosa Miloše Ondráška	*10*
Z našeho chléva - Luděk Ťopka	*12*
Pokračování Příběhu běžce - Vlastík Škvařil	*13*
Život je jen náhoda (8. pokračování) - Ante Schott	*15*
Podivná zaměstnání - Ivan Kolařík	*16*
Na křídlech koní Ivy Marešové - B. Semenov	*19*

„Nehleďte na to, co na věci vyděláte, ale co se na ní naučíte.“

- to jsou památná slova Josefa Václava Myslbeka, jedné z nejvýznamnějších osobností českého kulturního života 19. století, českého sochaře generace Národního divadla, představitele monumentálního realismu, který pozvedl svým uměním české sochařství na světovou úroveň.
Výzva legendárního učitele následné generace českého moderního sochařství jakoby znovu ožívala v souvislostech s dnešním uměním. Zakladatel novodobého českého sochařství se narodil 20. června 1848 v Praze, pro Prahu tvořil a v Praze zemřel (2. června 1922). Mezi jeho nejznámější díla patří sousoší vytvořená pro Palackého most, která byla po druhé světové válce přemístěna na Vyšehrad, interiér Národního divadla, pomník Karla Hynka Máchy na Petříně nebo socha Kardinál Schwarzenberg, oceněná na Světové výstavě v Paříži Zlatou stuhou. Vrcholem jeho tvorby je pak jezdecká socha sv. Václava na Václavském náměstí .

Generální konzulát České republiky:
500 Collins Street, Melbourne 3000,
Tel: 03 9629 6196, Fax: 03 9629 1311

SOCHAŘI

Barbara Semenov

Dnes budu psát o třech pro mne významných sochařích, všech narozených v měsíci červnu.

Ten první je legendou pro každého Čecha, tedy i pro každého Čechoaustralana. Je jím autor českého národního symbolu, sochy svatého Václava shlížející dnes už odjakživa na slavné Václavské náměstí v Praze. Josef Václav Myslbek pracoval na svém nejznámějším sousoší třicet let. Byl prý perfekcionistou, jeho tvorba byla charakteristická neustálým hledáním dokonalého díla, provázena nadlidským vypětím sil a tvrdou prací. Od prvotního záměru ke konečné realizaci vedla pro tohoto monumentálního sochaře vskutku zdlouhavá a náročná cesta. Myslbek byl znám tím, že své práce neustále předělával, kritický k výsledkům pokud neodpovídaly stoprocentně jeho představám. Nebyl typem umělce, který tvoří lehce. Často se mu stávalo, že ho první skica neuspokojila a dělal další a další. Jeho přípravy byly přepečlivé. V případě jezdecké sochy se dokonce nechával překračovat v jízdárně koněm, aby si dokonale prohlédl a zaznamenal napínající se svaly na koňském břiše.

Na druhé straně se traduje i pověst o Myslbekově pověrčivosti. Jednou mu prý cikánka předpověděla, že zemře až dodělá svatováclavský pomník. Proto i když byl pomník konečně hotov Myslbek stále přepracovával a nedokončoval sochu sv. Vojtěcha, jednu ze čtyř postav národních světců, Ludmily, Anežky, Prokopa a Vojtěcha, které měly být rozmístěny v rozích pomníkového podstavce. Úplné dokončení velkého modelu sv. Vojtěcha Myslbek nikdy neprovedl, a protože Štursa po Myslbekově smrti odmítl do tohoto díla zasáhnout, byl původní model zvětšen a odlit do bronzu. Bylo pak tedy nutné postavit sv. Vojtěcha na místo sv. Anežky, aby jezdecký sokl zakryl sochařsky nedokončenou partii. Tím byla porušena původní Myslbekova koncepce, v níž měla postava sv. Vojtěcha umístěna vpředu, svým žehnajícím gestem umocňovat smysl celého díla.

Pomník byl ještě nedokončený odhalen v roce 1913, v říjnu 1918 byl u pomníku vyhlášen vznik svobodného Československa listinou, kterou přečetl spisovatel Alois Jirásek. Datum 28. 10. 1918 je vsazeno v dlažbě před sousoším od roku 1935. Novodobá historie našeho národa je navždy spjata s tímto Myslbekovým dílem, upíráme se k němu se svými nadějemi v době slávy i ohrožení.

Věštba nevěštba, v červnu 1922, tři týdny před Myslbekovými čtyřiasedmdesátými narozeninami zastihla sochaře smrt, nesmrtelným však zůstal díky svému umění dodnes.

Notoricky známé místo našich srazů a schůzek „pod ocasem“, místo silvestrovského veselí i četných názorových a politických demonstrací, pietních a vzpomínkových aktů, cvakání fotoaparátů výletníků i zvonění klíčů - svatý Václav a duch velkého sochaře – vlastence je v Praze věčně s námi.

Ctirad a Šárka

Vůdčím světlem na umělecké dráze bylo Myslbekovi především dílo Josefa Mánesa. Sochař se od počátku snažil vytvořit sochařský protějšek Mánesovým obrazům, slovanské typy, zhmotněnou národní myšlenku. Patřil ke generaci Národního divadla, byl nadšený buditel a své náměty čerpal v duchu doby z romanticky pojaté české historie, uměleckým projevem však nad své současníky vynikal. Jeho životním, nerozlučným přítelem se stal Václav Hynais, se kterým se sblížil při své návštěvě Paříže v době světové výstavy v roce 1878. Francouzské umění zaujalo Myslbeka svou lehkostí a elegancí a výrazovými prostředky k zobrazení silných citových prožitků. Z té doby se traduje jeho přísaha před obrazem bohyně Slávy v aule Školy krásných umění v Paříži, že jeden z věnců slávy, které bohyně rozhazuje vyvoleným, musí patřit také jemu.

Až na tuto cestu do Paříže v době profesních začátků prožil Josef Václav Myslbek celý život v Praze. Není tedy divu, že jeho sochy ozdobily pražské Národní divadlo i Palackého most (- sousoší *„Lumír a Píseň“ (1888), „Přemysl a Libuše“ (1892), „Záboj a Slavoj“ (1895), „Ctirad a Šárka“ (1897)* jsou dnes umístěné na Vyšehradě), nalezneme je v chrámu sv. Víta, na pražských hřbitovech a v parcích. Myslbekovy sochy stojí však také ve vídeňském parlamentu nebo v pařížském kostele Sacré-Coeur. Myslbekovo dílo je inspirováno renesancí,

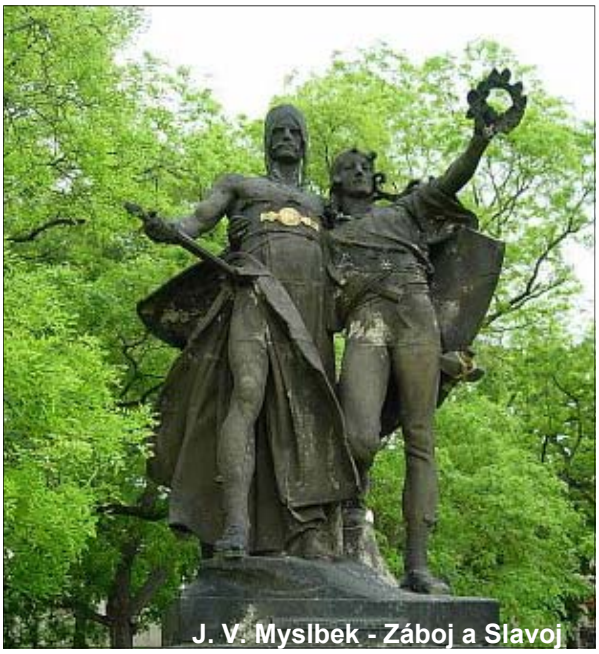

J. V. Myslbek - Záboj a Slavoj

klasicismem, antikou. Přestože se prosadil především v monumentální veřejné plastice, byl také vynikajícím portrétistou, který ve svých dílech dokázal zachytit a přesně vystihnout podobu řady osobností své doby (F. Palacký, J. Hlávka, B. Smetana,...)

V roce 1885 byl povolán jako profesor na Umělecko-průmyslovou školu v Praze, v roce 1893 se stal jejím ředitelem. O tři roky později se stal prvním profesorem sochařství vůbec na pražské Akademii výtvarných umění. Profesorem figurálního modelování byl po dlouhých dvacet čtyři let až do roku 1920. Byl dobrým, ale nekompromisním učitelem. Žáci přezvali žertovně zkratky jeho křestního jména J. V. na Jeho Veličenstvo Myslbek. Vychoval mnoho vynikajících sochařů - Josefa Mařatku, Bohumila Kafku, Quida Kociána, Jana Štursu, Otakara Španiela, Jana Ladislava Kofrána...

Uplynulo pouhých sto let a máme tu sochařství zcela jiného druhu. V těchto dnech vystavuje v Galerii Rudolfina v Praze malý vzorek svého umění nejslavnější novodobý výtvarník světa Damien Hirst. Damien Hirst se narodil také v červnu - jen o 117 let později než náš Myslbek - v britském Bristolu. Je mu tedy čtyřiačtyřicet let. Jeho tvorba mu však vynesla již miliardu dolarů (17 miliard korun), je nejen nejbohatším britským výtvarníkem, ale je i dvakrát movitější než hudebníci Mick Jagger či Elton John. A jaká je tvorba Damiena Hirsta, která oslovuje dnešní milovníky umění tak jako nikdo dosud předtím?

Nejslavnější jsou díla, ve kterých mrtvá zvířata ukládá do nádrže s formaldehydem. Prvního žraloka v nádrži z roku 1991 Hirst pojmenoval *„Fyzická nemožnost smrti v mysli někoho živoucího“* - a byl nominován na Turnerovu cenu. Dílo později koupil reklamní magnát a sběratel Charles Saatchi za "pouhých" 50 tisíc dolarů a napomohl tak Hirstovi k postavení celebrity. Následovaly další kontroverzní objekty, jakým byla třeba lebka posázená diamanty nazvaná *„Pro lásku boží“ (For the Love of God)* prodaná ovšem již za 50 milionů liber (1,5 miliardy korun). V roce 1995 získal prestižní Turnerovu cenu za dílo *„Matka a dítě, rozdělené“* - tedy za instalaci rozpůlené krávy a telete, naložených opět ve formaldehydu. Býk ve formaldehydu se zlatými rohy a se zlatým diskem mezi nimi se prodal za 10,35 milionu liber (skoro 315 milionů korun), a předčil úspěch předchozího dílka *„Jarní ukolébavka“ (Lullaby Spring)*, což byla prosklená skříň s léky, která loni vynesla 9,65 milionu liber (přes 290 milionů korun).

Damien Hirst - Zlaté tele

Pro lásku boží

Tvorba Damiena Hirsta má být zrcadlem autorova pohledu na svět a svébytné filozofie, reagující na drsnost a absurditu současnosti. Fascinuje ho smrt a diváka rád šokuje groteskními reflexemi smrtelnosti, čímž prý vytváří jakýsi nový druh krásy. Zajímá ho věčný cyklus, v němž se mrtvoly mění v příležitost k bohaté hostině...

Hirst se zabývá souběžně plastikou, instalacemi a malbou. Vedle objektů zvířat ve značně pozměněných okolnostech a souvislostech jsou další „ready made“ objekty, které Hirst často využívá jako již zmíněné

Hirst s jedním ze svých uměleckých zvířat

Velvyslanectví České republiky:
8 Culgoa Circuit, O'Malley, ACT 2606
Tel: 02 6290 1386, Fax: 02 6290 0006

lékárničky a jiné lékařské instrumentárium charakteristické chladným, klinickým vzhledem. Umělec, který rád šokuje, se v Praze představí svými nejtypičtějšími tématy - smrt, láska, věda, náboženství. V Praze vystaví i svou další skříňku s lékárnickými pomůckami nazvanou *„Mučednictví sv. Petra"* nebo obří popelník – *„Pohřebiště"*. Proslulé vitríny s naloženými zvířaty však v Praze nebudou. Převoz půlky telete by pražští organizátoři finančně nezvládli...

Tara Semenov - Sedící muž

O tomto „dech beroucím" umělci jsem se dozvěděla ještě mnohem dřív před jeho prodejními rekordy. Bylo to když moje dcera, rovněž narozená v červnu, ale před jednadvaceti lety, začala studovat na melbournské univerzitě svůj vytoužený obor sochařství. Jednou přišla ze školy a oznámila mi, že si vylosovala právě onoho „největšího" z výtvarných velikánů, Damiena Hirsta pro svůj přednáškový referát. Bylo to několik dní před tím, než lebku posázenou diamanty, kterou mi dcera ukázala na obrázku, prodal Hirst v aukci za sto miliónů dolarů. Lezly mi oči z důlků a přemýšlela jsem o budoucnosti svého dítěte.

Tara byla odmalička inspirována uměním Myslbeka, Michelangela, Rodina, na základní škole projevovala výtvarnou zručnost a na střední škole talent, který vedl k prvním úspěchům v předmětech kresby a sochání. Na vysokou školu šla s představou, že bude „plácat hlínu, tesat kámen, dlabat dřevo, foukat sklo, lít bronz"..., že se naučí tomuto pro ni fascinujícímu tvůrčímu řemeslu. Nic takového se však nestalo. Po třech letech a pár dnů před promocí nemá dalších ambicí pokračovat ve vystudovaném oboru. Důvod? Během studijních let nedošlo téměř vůbec na práci s materiálem, místo toho byli studenti celkem jednosměrně vedeni k výtvorům stylu Damiena Hirsta – modernímu využívání „ready made" objektů k vyjádření svého uměleckého nitra.

Na výstavě absolventů jsem tak spatřila v exhibičních prostorách studentku, která pobíhala mezi návštěvníky s umyvadlem zavěšeným kolem krku, čistila si kartáčkem zuby a pastu plivala do přenosného umyvadélka. Také jsem viděla na podlaze dva vodorovné pruhy nasypané mouky – jmenovalo se to *„Nekonečný život"*, z jednoho konce místnosti na druhý bylo nataženo několik provázků – tento vystavovatel pojmenoval své dílo *„Hanging there"*. Z plechového kyblíku, který byl zavěšen šikmo na trámu u stropu stékaly pomalu lepkavé kapky tající zmrzliny – název tvůrce jsem nenašla. V rohu místnosti seděla dívka v tílku a donekonečna mrskala jakousi hmotu o svá obnažená ramena... Nebyla jsem si jista ústavem – byla jsem skutečně ve Victorian College of Arts?

Tara nazvala svůj projekt *„Je to umění?"* Sestával se z několika exponátů. Vedle každého byla cedulka, která dávala 4 možnosti názvů. Hrozná kompilace plechovek od Coca-Coly nabízela pojmenování:- *1. Křídla orlů, 2. Plechovky do odpadu, 3. Reklama na nápoj, 4. Množství drinků zkonzumovaných tvůrcem*. Umně navršený kopeček soli mohl být:- *1. Hora slz, 2. Cocaine, 3. Bílá, 4. Sůl.* Skleněná nádoba naplněná do poloviny vodou (tuto instalaci Tara plagiátorsky okopírovala z jedné prestižní výstavy v Melbourne) nabízela:- *1. Nenaplněna, 2. Voda, 3. Vodka, 4. Mohu to vypít?* Atd, atd...

Pedagogové kroutili nad tím Tařiným výsměchem povážlivě hlavou. Já byla celkem hrdá, že se moje dítě odvážilo označit „císařovy nové šaty". Ale jestli odpromuje, to teď není zas až tak jasné...

A co by na to učitel a Pan sochař Myslbek?

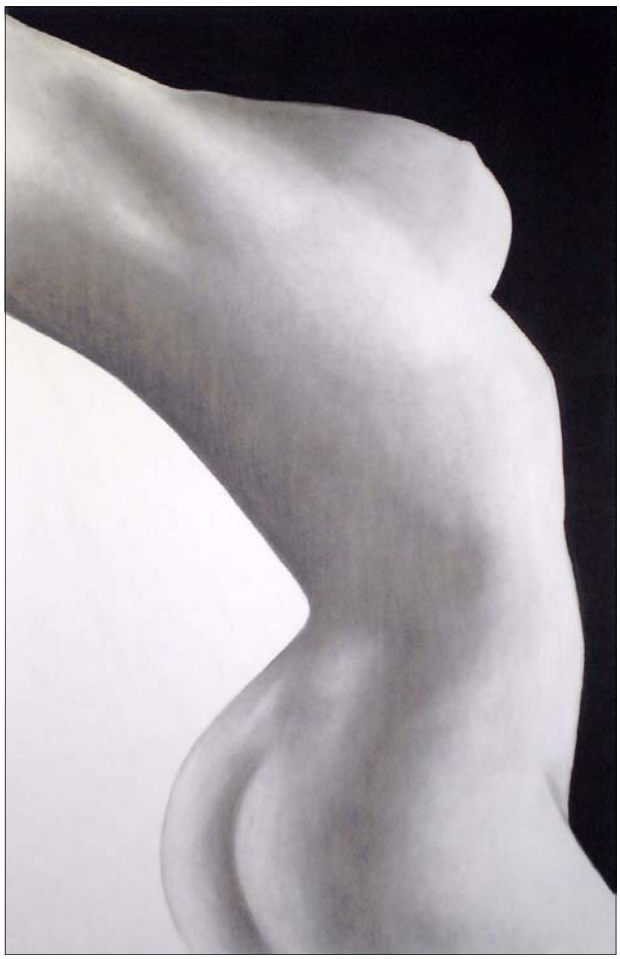
Tara Semenov - Tvar žena

Veľvyslanectvo Slovenskej republiky:
47 Culgoa Circuit, O'Malley, ACT 2606
Tel: 02 6290 1516, Fax: 02 6290 1755

ČERVEN 2009
5

STALINŮV STÍN NAD PRAHOU

Frank Nykl

Letos už tomu bude 60 let kdy byl položen základní kámen ke stavbě Stalinova sousoší a dodnes se o tomto projektu skoro nic neví. Když mě nedávno kontaktovali studenti z pražských vysokých škol, aby se o této megalomanii dozvěděli víc, protože o tom nejsou žádné podklady, rozhodl jsem se, že dám dohromady co vím a zbytek zjistím. Mám na tom všem tak trochu i vlastní zájem, protože se na tomto grandiózním symbolu kultu osobnosti, který neměli ani v samotném SSSR, podílel velkou měrou i můj strýc - akademický sochař Antonín Nykl (narozen 1914 v Libochovicích, zemřel 1985 v Praze).

Než jsem před lety začal shánět informace o někdejším monstrózním Stalinově pomníku v Praze na Letné, domníval jsem se, že to bude legrace. Ale nebyla! Většina Pražáků, které jsem oslovil, se tvářila zaraženě a buď na tenhle kus historie zapomněla a nebo chtěla zapomenout. Ti starší si něco o této obludné skupině soch ještě pamatovali a ti mladší vůbec nechápali, o čem to mluvím. Nakonec se mi podařilo spojit se s paní Martinou Švajcrovou z Pražské informační služby a ta mi obrovskou měrou pomohla jak dál.

Ještě šest let po odhalení kultu osobnosti stála na kraji Letné v Praze gigantická socha diktátora Stalina. Chtěl bych vás seznámit s tím, jak to všechno vzniklo, kdo tohle monstrum postavil a jak to vše vzalo neslavný konec. Dnes se o tom nikde nemluví a ani nepíše, byla to už tehdy veliká ostuda a celý tento obludný projekt se dodnes stále halí do stínu - Stalinova stínu.

Málo známá fakta:- Základní kámen byl položen 22.12.1949 a poklepal na něj A. Zápotocký. 25.2.1952 byl vložen první žulový kvádr do podnože. Práce započaty v únoru 1952. Odhalení 1. 5.1955, odstranění - říjen 1962.

Socha je dílem sochaře O. Švece a architektů Jiřího a Vlasty Štursových. Pomník stavěl technický odbor ÚNV hlavního města Prahy, dohled měli akademický sochař O. Velínský a akademický sochař A. Nykl. Sadová úprava je dílem L. Šnýdra. Bylo to největší skupinové sousoší v Evropě. Socha byla vysoká 15,5 m, podstavec 15 m, délka 22 m, šířka 12 m. Pomník byl složen z 235 kvádrů žuly z Ruprechtic a Rochlic u Liberce, kvádry vážily až 30 tun a celek měl železobetonovou konstrukci. Celkem vážil 17 000 tun, levá noha Stalina vážila 40 tun. Základy byly 7 metrů hluboko.

Ak. sochař Otakar Švec (23.11.1892- 4.4.1955) spáchal sebevraždu krátce před odhalením svého díla. Zásadní příčinou byla zřejmě tragická smrt jeho manželky rok před tím. Dále na něho působily negativní anonymní dopisy a to, že řada jeho přátel ho přestala zdravit a stýkat se s ním. Zřejmě si uvědomil nadsazenost celého projektu, zejména pochybenost společenského významu ústřední postavy. Byl sledován STB, podle níž byla jeho pracovní morálka špatná, pracoval jen nepatrnou část dne. Byla zadržena část jeho honoráře, který celkem činil 500 000 Kčs v nové měně. Přesto domněnka o účasti STB na Švecově sebevraždě se zdá být neopodstatněná, ovšem nelze ji zcela vyloučit (Květy 1968).

Několik měsíců po dokončení pomníku se konal v Moskvě XX. Sjezd KSSS, kde byl odhalen kult osobnosti a také jmenovány některé Stalinovy zločiny. (Všechno se už asi nedozvíme nikdy.) V květnu v roce 1960 byla u nás vyhlášena politická amnestie.
Do poslední chvíle se veřejně tvrdilo, že u nás nejsou političtí vězni. Tito „vězni svědomí " se ale po propuštění museli dívat na obludný pomník svého žalářníka nad Prahou! Teprve v říjnu 1962 bylo celé sousoší obehnáno dřevěnou palisádou a hlídáno SNB a STB. Nikdo ale nevěděl, co se děje.
Až jednou v noci... - dynamit všechno ukončil! Pomník se musel vyhazovat po částech, najednou to nešlo. Trvalo to několik dní.

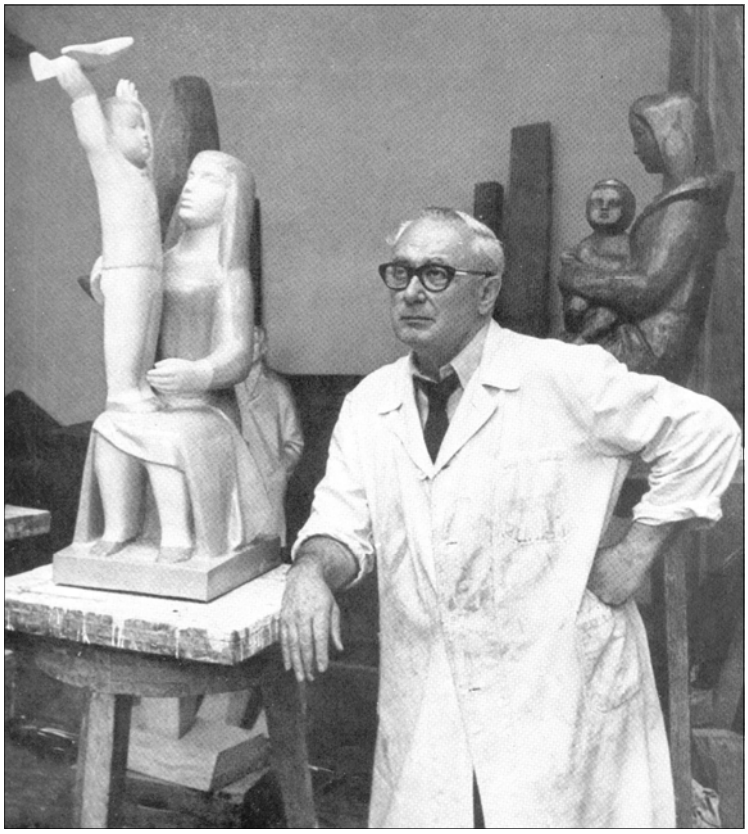

Můj strýc Antonín Nykl, kterému byl udělen Řád práce (1964), za basreliéf státního znaku nad hlavou Národního shromáždění a Válečný Kříž za práci v odboji za války, se hlavně proslavil sochou *„Vězeň"*, která je

umístěna v koncentračním táboře Mauthausen. Zde byl také za války sám vězněn (tato socha jako jediná stojí dodnes na svém místě). Protože byl na stejném baráku spolu s budoucím prezidentem A. Novotným, měl díky tomu později život na výsluní a stal se prorektorem na Akademii výtvarných umění. Dokázal dělat i plastiky a jiné krásné věci jako byly podle tehdejších novin i „poetické sochy matek a dětí“. Ale ještě jedna socha, kterou zhotovil také na politickou objednávku, dosáhla podobného trpkého konce jako měl Stalin. Byla to socha Jana Švermy (1969) na tehdy stejnojmenném mostě. Nebyla sice vyhozena do povětří, ale byla z mostu nenápadně odstraněna. Strýc se totiž za Pražského jara dost angažoval a chtěli mu za to odebrat ateliér. Také mu vyhrožovali vyhozením z Akademie a tak začal dělat bysty Fučíků a již zmíněnou sochu Jana Švermy, aby si udržel životní standard.

Radiožurnál oznámil 8.11.2004: „V Praze znovu stojí socha komunisty Jana Švermy. Radnice Prahy 1 ji před pěti lety nechala odstranit od nynějšího Štefánikova, dříve Švermova mostu. Její znovuvztyčení na čestném vojenském pohřebišti na Olšanských hřbitovech dnes krátce před polednem oslavili komunisté...“

Nějak už se prostě zapomnělo na památník Stalina, kterého si tehdejší politici objednali, i na jeho ideologii, které mnozí dnešní politici donedávna tleskali, když aplaudovali heslům o lásce na věčné časy. Strýci to zřejmě neodpustili ani po jeho smrti v r. 1985. Takže, ať je to jakkoliv, sochy mého strýce se politicky neujaly a to ani v době své tzv. slávy.

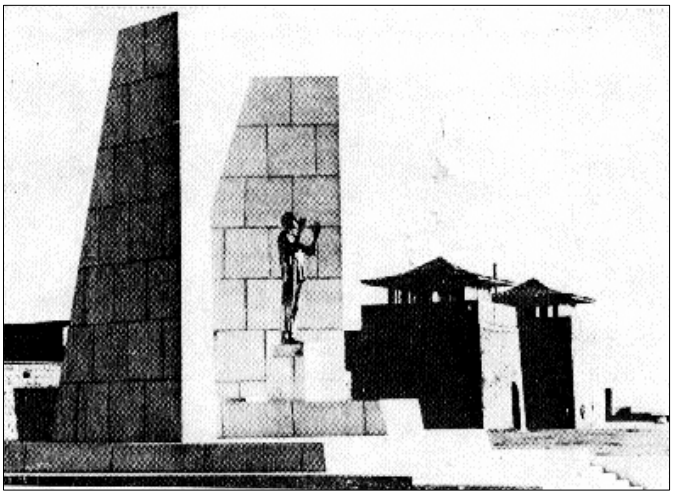

Dovětek: Foto - Památník čs. politických vězňů odhalený v koncentračním táboře Mauthausen v květnu 1959. V pozadí vstupní brána do tábora. Podle vzpomínek mého strýce, nebyli nejhorší sadisti němečtí, nýbrž rakouští dozorci SS. Skoro u žádné publikace nebo prospektu z tábora Mauthausen není napsáno jméno bývalého vězně a autora tohoto památníku - který snad jako jediný přežil svého tvůrce - akademického sochaře, profesora Antonína Nykla.

Do dvou let by měl v Praze vzniknout Památník čs. exilu, řekl v rozhovoru pro redakci krajané.net Petr Váňa

Petr Vrána odešel do německého exilu v roce 1981. Na univerzitě v Kasselu se stal propagátorem tzv. videoartu a se svými snímky se prosadil na mezinárodních soutěžích a festivalech. Jako pedagog působil na několika evropských univerzitách a po roce 1990 i na pražské FAMU. V Praze založil Media Archiv a v současné době je iniciátorem vzniku Památníku československého exilu v Praze.

Hovořil s ním šéfredaktor a ředitel zahraničního vysílání Radia Praha ***Miroslav Krupička****.*

Jak jste se stal exulantem?

Několikrát se mi podařilo vycestovat na výjezdní doložku, ale konfrontace s tehdejším režimem mě nakonec přinutila zůstat v zahraničí. To bylo v roce 1981. V Československu jsem byl odsouzen, byl mi zabaven majetek. Nebylo cesty zpátky. Tehdy jsem se stal exulantem.

V Praze jsem se neúspěšně hlásil na akademii. V Německu jsem se přihlásil na Kunst Hoch Schule v Kasselu a hned napoprvé mě vzali. Umělecké prostředí této školy bylo nesmírně inspirativní. Po setkání s českým umělcem Woodym Vasulkou jsem se začal zabývat elektronickým malířstvím – tzv. videoartem. Bylo to něco naprosto nového, byl o to zájem a tak jsem se dostal na různé mezinárodní festivaly a univerzity. Později jsem pracoval jako animátor, producent, příležitostně také učím.

Po roce 1990 jsem se vrátil do Československa. V Praze mám dnes základnu a odtud podnikám různé cesty nebo projekty v České republice i v zahraničí. Zmínil bych např. spolupráci na znělkové grafice pro televizi Nova s Janem Hammerem. Produkčně jsem se podílel na vytvoření opery RUR podle románu Karla Čapka. Premiéru měla v Národním divadle v Brně v roce 2004.

Jak vzpomínáte na prostředí exilu, na setkání s krajany v Německu?

Když se člověk ocitne v cizím prostředí, tak své problémy nebo nejistoty rád sdílí s ostatními. Proto jsem setkání s krajany vyhledával. Málo se o tom mluví, ale někteří exulanti tlak z nového prostředí nevydrželi a spáchali sebevraždu. S Čechy jsme se nejvíc potkávali v říjnu na frankfurtském knižním veletrhu. Scházeli jsme se v kavárně Kafka. Tam jsem se setkal třeba s A. J. Lihemem, J. Ledererem, Lacem Déczim nebo s šéfem německého exilového vydavatelství Dialog Václavem Horou. Na tato setkání velmi rád

vzpomínám, bylo to vždycky světlých pár dní v roce. V kavárně Kafka jsme také vymýšleli, jak dopravit do Československa zásilky s exilovou literaturu.

Po návratu do Prahy začátkem 90. let jste v Praze vytvořil tzv. Media Archiv. Co bylo cílem této instituce a jak funguje?

V roce 1992 jsem s několika přáteli založil občanské sdružení Media Archiv. Naším záměrem bylo představit české veřejnosti významná světová díla videoartu. Projekce se konaly v Rock Café v Praze na Národní třídě. Náš program byl součástí programu pražských kin. Takto jsme fungovali do konce 90. let a myslím, že naše činnost splnila svůj účel. V současné době bychom rádi změnili akcent a prezentovali tady tvorbu významných filmařů českého původu, kteří působili v letech 1939 – 1989 v zahraničí, např. Bernarda Šafaříka, Herberta Loma, Jiřího Voskovce nebo Woodyho Vasulky.

V loňském roce jste představil projekt Památníku československého exilu. Jak by měl památník vypadat a proč právě exil?

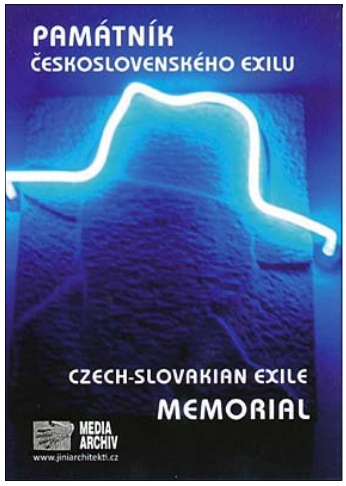

Po návratu do Československa jsem si uvědomil, že pro mladou generaci je pojem exil prázdný. V Modřanech, kde bydlím, vznikla třída Československého exilu a mladí lidé ani nevědí, co to ten exil je. Hrozí, že lidé na tu dobu bezpráví rychle zapomenou. Proto jsem přišel s nápadem vybudovat Památník Československého exilu, který by dnes už zapomenuté osobnosti českého exilu připomínal.

V centru Modřan vzniká ze starého obchodního střediska nová radnice Prahy 12. Památník exilu by měl stát na vznikajícím náměstí před radnicí. Vlastní památník by měla tvořit stěna z umělého pískovce o rozměrech 15 x 4 metry. Na přední straně stěny je obrys lidské postavy v plášti, který bude věčně mokrý - měla by po něm stékat voda. Tak vnímám symbol československého exulanta. V noci by v místě hlavy svítil neonový klobouk a pod něj by se promítaly portréty představitelů československého exilu. Každou noc by tam byl jiný portrét. Na stěnu by se zároveň promítaly nejdůležitější informace o té které osobnosti a byla by slyšet reprodukovaná hudba, která by postavu dokreslovala. Takto by se na stěnu projektovalo zhruba 50 nejvýznamnějších osobností československého exilu.

Projekt památníku je hotov. Na svém dubnovém zasedání ho schválila rada městské části Praha 12. Nyní náš čeká realizace stavby se vším, co s tím souvisí, včetně financování. Pokud jde o časový horizont, předpokládám, že by památník mohl být na místě do dvou let.

Advokátní kancelář
M. Kantor solicitors
500 Collins Street, Melbourne 3000
Tel: 03 9629 6196, Fax: 03 9629 1311

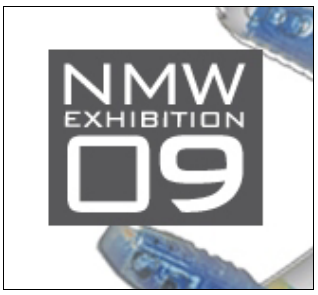

V první půli minulého měsíce se uskutečnil v Melbourne **Národní strojírenský týden - National Manufacturing Week**. Jednalo se o jeden z největších veletrhů strojírenského druhu na jižní polokouli. Hlavními profily veletrhu byly automatizace, přístrojová technika, ventilátory, filtry, formování, tváření, technická zařízení a vybavení, svářecí technika a vybavení, opravy a údržba, skladovací systémy, zajištění skladů, spínače...

Českou republiku reprezentovalo tento rok deset společností, které se představily na prostorách 90ti čtverečních metrů, nechyběla zde samozřejmě ani atraktivní stříbrná Škodovka, na australských silnicích jich dnes jezdí už 1200. K nejdůležitějším komoditám českého vývozu do Austrálie (v roce 2008 za US$240 miliónů) patří stavební stroje a zařízení, telekomunikační zařízení, dětské hračky, sportovní potřeby, motorová vozidla, surové dřevo, papír, sklo a optické přístroje.

Hlavní oblastí obchodních příležitostí pro české podniky jsou především strojírenské výrobky a dopravní zařízení. Další příležitostí jsou dodávky součástí pro výpočetní techniku či pro stále se rozvíjející automobilový průmysl. Vysokou šanci na úspěch mají také terénní nákladní automobily, zemědělská mechanizace, důlní mechanizace, stejně jako lehká dopravní letadla nebo letecké komponenty a v neposlední řadě úspěšný ložiskový průmysl a výzkum, vývoj, konstrukce, výroba a testování strojů pro zpracovatelský průmysl.

(sem)

Diamond Plating
Co. Pty. Ltd.

Manufacturers of Precision Industrial Diamond Tools.

14 Shearson Crescent
MENTONE VIC 3194
Phone: 9584 5566

!ZMĚNA TELEFONNÍHO ČÍSLA GK!

Generální konzulát České republiky,
169 Military Road, Dover Heights, NSW 2030
Tel: 02 95810111, Fax: 02 9371 9635

„Snažím se najít krásu a poezii i v těchto lidských výtvorech. Jednou to tady je a dá se na to dívat i z té hezčí stránky. Dost toho najezdím a tak fotím..." napsal nám Pavel Šindelář aka Budha a poslal pár svých industriálních uměleckých snímků.

krajane.net = zajímavé internetové stránky www.krajane.net, určené k získání a výměně informací týkajících se zahraničních Čechů po celém světě

ČERVEN 2009

9

ODTUD A ODJINUD

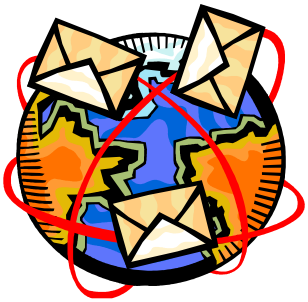

♠ O zemězradě těch, kteří rozhodli o vyslovení nedůvěry k pravicové vládě České republiky se mi protiví zmiňovat. V druhé polovině dubna byla vytvořena tzv. Překlenovací vláda a k novým volbám dojde na konci prvního říjnového týdne. Není to tak dávno, co jsme byli Senátní komisí pro komisí pro krajany ujištěni, že v příštích volbách již budou korespondenčně volit Češi žijící mimo republiku. Dostojí Senát slovu?

♠ Zmocněnec pro krajanské záležitosti Ministerstva zahraničních věcí nás upozorňuje, že na předepsaném formuláři si každý z nás může podat žádost k „potvrzení o příslušnosti k české krajanské komunitě v zahraničí". Pokud máte zájem, obraťte se na zmíněného zmocněnce, uvažuji, jaký má tato akce smysl. Z vydané informace cituji jeden odstavec: Z humanitárních důvodů lze povolení k trvalému pobytu vydat i příbuzným cizince českého původu (v rozsahu manžel/ka a nezletilé děti) u nichž nebyl český původ prokázán. Vydání povolení k trvalému pobytu příbuzným cizince s prokázaným českým původem je však podmíněno vydáním povolení k trvalému pobytu tomuto cizinci". Vysvětlení tohoto sdělení vám zajisté s ochotou podá zmíněný zmocněnec, já nevím o co jde.

♠ Organizace sdružující vysídlené Němce z ČSR se vzdala myšlenky mít v čele centra připomínajícího nucené vysídlení Eriku Steibachovou, podle které Češi za druhé světové války pod nadvládou Německa netrpěli. Svaz tak nechce zablokovat snahy o vznik centra, tj. dokumentačního střediska památníku, o jehož vybudování rozhodla německá vláda. Steibachová sama k vysídlencům nepatří, narodila se v roce 1943 v Polsku v rodině německého okupačního důstojníka.

♠ Velkou literární cenu v soutěži Magnesia Litera získala téměř nevidomá Bohumila Grögerová za sbírku básní *Rukopis*. Začíná výpovědí z nemocnice o své slepotě a končí obdivuhodně – dokud jsou nablízku přátelé, je spoutaná s životem. Cenu za přínos české literatuře dostal *Lexikon* autorů V. Forsta, J. Opelíka a L. Merhauta, čtyřsvazkové dílo obsahuje 3700 hesel od staroslověnských a latinských textů až do poloviny 20. století.

♠ České ministerstvo dopravy zveřejnilo nové dopravní značky. Jedna z nich upozorňuje řidiče, že v blízkosti je dálniční kaple, v republice existuje pouze jedna, na silnici z Plzně do Prahy. Podle jiné značky mohou cyklisté jezdit v protisměru. Další, zcela kuriózní, upozorňuje na "pohyblivý most", který se zvedá a pod ním proplouvají lodě, jediný se nalézá u Uherského Ostrohu, jde o lávku pro pěší.
V republice je asi třicet vesnic, ve kterých žije německá národnostní menšina. Tam bude název obce označen na příjezdové tabuli česky i německy a to tak, jak ji Němci jmenovali do roku 1945, např. Brtníky – Zeidler.

♠ V Jeruzalémské synagoze v Praze byla otevřena výstava připomínající odboj českých a slovenských Židů za druhé světové války. Expozice dokládá, že čsl. Židé se nepoddali údělu pronásledované pospolitosti a přes stupňovaný teror se zapojili do odboje v Čechách, na Moravě a na Slovensku nepočítaje ty, kteří vstoupili do západní nebo východní zahraniční čsl. armády. OSN svolalo do Ženevy konferenci proti rasismu a netoleranci. Některé státy včetně Austrálie tam své zástupce neposlaly z obavy, že jednání se zvrhne v antisemitské útoky jako před čtyřmi roky v jihoafrickém Durbanu. Jeden z hlavních řečníků v Ženevě, íránský prezident Mahmúd Ahmadínežád vypálil těžkokalibrově proti Americe, Evropě a zejména Izraeli. Během tohoto projevu zástupci většiny evropských států opustili na protest sál a vůbec celou konferenci.

♠ Ve Šlapanicích u Brna proběhly Medové dny, na prodej byly různé druhy medu, svíčky ze včelího vosku, kosmetika ze včelí kašičky, medovina a méně obvyklé medové pivo. Výrobce lihovin Stock Plzeň Božkov inzeruje „trápí vás krize?" a navrhuje, aby se pilo více alkoholických nápojů. I bývalý ministerský předseda Zeman prohlásil při rozhovoru s novinářem, že se v období ekonomického poklesu více sází a pije a nalil mu slivovici. Jen aby se po kocovině úzkost a deprese ještě nezhoršily.

Romové z České republiky porazili Afgánce - v přistěhovalectví do Kanady. V roce 2007 zrušila Kanada vízovou povinnost a přijelo tam 78 Romů. V následujícím roce jich bylo 853. Kanaďané nyní žádají českou vládu, aby v této věci něco udělala, nebo zruší s Českou republikou bezvízový styk. Žádá také aby Češi přestali Romy diskriminovat.

♠ *Lidovky.cz* uvedly 23. dubna, že jméno české armády je zostuzeno. Vojáci jednotky speciálních operací nasazení v Afganistánu několikrát opustili bojovou akci s oddůvodněními, že je příliš nebezpečná. Velitelství také nejednou prohlásilo, že jednotka není bojeschopná vzhledem k tomu, že vojáci jsou na dovolené. Nyní je tato speciálně vycvičená skupina využívána ke strážní službě nebo k doprovodu všelijakých delegací. V české armádě působí jedenáct kaplanů. Před ustanovením do duchovní služby musí absolvovat plný bojový výcvik. Ukázalo se, že armádní kaplani jsou prospěšní, jejich počet se má zvýšit na čtyřicet. Generální štáb se obrátil na 12 církví s žádostí o navržení vhodných duchovních, zdá se, že polovina z nich budou katoličtí kněží.

♠ V České republice nabízí karbanátky 78 restaurací McDonald, zakrátko jich bude dvě stě i s kavárenskými koutky. Česká hantýrka těmto

Muzeum českého a slovenského exilu 20.stol., Štefánikova 22
Brno 602 00, Email: muzeumexil@muzeumexil.cz

podnikům říká “Mekáč“. Předválečný vystěhovalec z ČSR jménem Kroc, který kdysi odkoupil párkařský stánek od Mr. McDonalda v Americe posléze na celém světě vybudoval impérium rychlého občerstvení.

♠ V Norfolku ve státě Virginia, USA, pořádá americká armáda kulturní festival, na který byl pozván balet pražského Národního divadla. Balet se také představil ve Washingtonu, sponzorován českým velvyslanectvím v souvislosti s předsednictvím ČR Evropské unii. V Americe byl balet ND poprvé ve své 125leté historii, uvedl taneční zpracování na hudbu Antonína Dvořáka, Bohuslava Martinů a Leoše Janáčka.

♠ V západoněmeckých Cáchách byla s velkým úspěchem uvedena v němčině divadelní hra Václava Havla *Odcházení*. Uslyší ji také divadelní návštěvníci v Moskvě v podání královéhradecké činohry v českém provedení simultánně překládaným do ruštiny. Na celém světě obdivovaný *Višňový sad* Antona Pavloviče Čechova měl obdobnou tématiku – odchod starého a příchod nového, někdo lituje, někdo vítá. Činohra Národního divadla odjela do izraelského Tel Avivu se hrou Toma Stopparda, britského dramatika českého původu.

♠ V republice nyní působí 260 tisíc cizinců. Ti, co ztratili práci následkem současné krize, mohou požádat českou vládu o letenku do své země. Využívají to zejména Mongolové, Vietnamci a lidé z bývalých sovětských republik. Nás zajímá, že v Praze pracuje asi 160 Australanů, někteří legálně, někteří jinak. Internetový portál Agentka.cz přináší informace o pracovním trhu pro cizince v České republice.

♠ Téměř všechny australské sdělovací prostředky strkají hlavu do písku a odmítají uveřejňovat informace o těch, kteří nesouhlasí s vyvolávanou panikou o globálním oteplování. Jde o názory vědeckých pracovníků a nikoliv politickou rétoriku. Nedávno vyšla brilantně argumentující pětisetstránková publikace profesora geologie na univerzitě v Perthu Iana Plimera *Heaven and Earth.* Autor, který se výzkumně věnuje 40 let klimatickým změnám, které podle něho závisí na příjmu a redistribuci solární energie, píše: „Porozumět počasí vyžaduje spojení astronomie, solární fyziky, vědy o časově podmíněných geologických změnách, geologie, geochemie, vědy o sedimentech, tektonických změnách, paleontologie, glaciologie, klimatologie, meteorologie, oceánografie, ekologie, archeologie a historie. Změny klimatu a hladiny moří a s nimi spojené katastrofy jsou psány v kamenech. Nikoliv v počítačovém modelování.“ Pokládá většinu současných zpráv o klimatických změnách za jalové. Přesvědčení prof. Plimera nejsou izolovaná, sdílí je řada významných vědců, nás může zajímat, že na přebalu publikace je uvedeno souhlasné ocenění českého prezidenta Václava Klause.

IP

Glosa Miloše Ondráška

NÁVŠTĚVA K PŘÍBUZNÝM

Na mé cestě na Borneo jsem do rubriky příjezdového dotazníku uvedl „za příbuznými“. Pasový úředník se na mne pátravě podíval, ale neřekl nic. Jel jsem za bratrancem, kterého jsem před tím nikdy neviděl. Za dva dny na to jsme se dívali jeden druhému do očí, loupal obratně banán, cenil žluté zuby, byl celý porostlý zrzavými chlupy. Přihoupl se z větve nade mnou, byl to orangutan. Lesní muž.

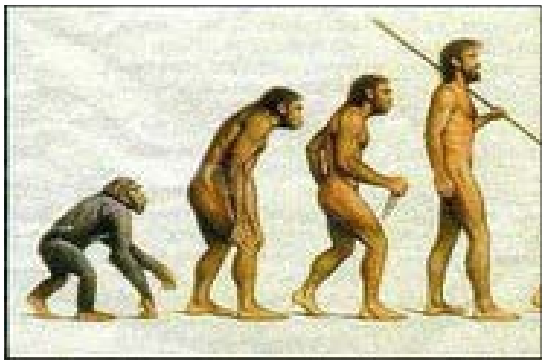

Začátkem tohoto roku uplynulo 200 let od narození Charlese Darwina a 150 let od prvního vydání jeho díla *O původu druhů přírodním výběrem.* Snad jen dvě knihy otřásly myšlením lidí a vzbudily takovou pozornost, která se promítá do dneška. Byla to Bible a dílo Darwinovo. Uvádím je vedle sebe úmyslně, pro někoho je jejich obsah zcela diametrální a navzájem se vylučující, pro jiné platí zase názor, že vývoj a víra jdou spolu docela dobře. Vatikán přijal Darwinovu teorii již před desetiletím a anglikáni se omluvili, že jí neporozuměli. Darwin byl zajisté neobyčejně významný biolog i když vzděláním teolog. Nebyl první s názorem o vývoji, ale ve svém díle nabídl teorii jak k vývoji mohlo dojít výhradně působením přírodních sil. Osvobodil tak vědu od náboženských mysterií. Nic v biologii nemá smysl kromě jiskry vedoucí k poznání vzniku života. A řekl bych, že s takovým posláním odjel dvaadvacetiletý Darwin na palubě plachetnice H.M.S. Beagle na plavbu kolem západního a východního pobřeží Jižní Ameriky. Po čtyřech letech na cestě domů Beagle přistál v lednu roku 1836 v přístavu Port Jackson, dnešním Sydney. Darwin byl zklamaný, že tam neměl poštu, unavený po tak dlouhém cestování, toužil po domově. Přesto si najal dva koně a vydal se do Blue Mountains, aby poznal alespoň základní krajinný obraz tehdejší Austrálie. Měl smíšený dojem, topografický ráz hor s údolími a vodopády se mu líbil, jinak ale krajina byla pro něj příliš pustá, nehostinná, neuviděl tam ani jednoho klokana! Pes místního průvodce chytil pro Darwina “kangaroo rat“- klokánka krysího. Jinde ho udivil vejcorodý ptakopysk a “antilion“, hmyzí larva.

Jeho názor na původní obyvatele, Australce, byl poplatný tehdejšímu přístupu, který dnešní koncepci nevyhovuje. Po odplutí ze Sydney Beagle zakotvil v Hobartu. Darwin se na Tasmánii věnoval zejména geologickým výzkumům a květeně. V deníku popisujícím poslední zastávku, na jihozápadním pobřeží Austrálie, se Darwin zmiňuje o „bush rat" a zklamání, že to nebylo vačnaté zvíře, byla to asi krysa z čeledě myšovitých, která tam našla domov po opuštění nějaké plachetnice v přístavu Freemantle. O dnes již vyhynulém vakovlku psohlavém (alias tasmánský tygr) Darwin ve svých spisech, pokud vím, nepíše. Během jeho pobytu na Tasmánii se tento dravý vačnatec ještě v tamnější buši prohánět, na australské pevnině byl již vyhuben psem dingo a nikoliv farmářem a státní správou jako na Tasmánii na začátku 19. století. Darwin, vzděláním anglikánský kněz a v přírodních vědách vlastně neobyčejně poučený a bystrý samouk, otřásl zejména společenským dopadem svých nauk. Původně se vyhýbal spekulovat o vývoji člověka. Nakonec toto konfrontoval ve spise *The Descent of Man*. V přirozeném výběru, přežití nejzdatnějšího, měl Darwin pravdu. Dále spekuloval poněkud nesprávně o přežití pohlavně nejzdatnějších. Ve viktoriánské prudérní době se takové názory stěží zveřejňovaly a pak Darwin se dostal do choulostivé situace tvrzením, že ženy i samice jsou aktivní ve výběru partnera a nemusí mu, pokud nechtějí, být po vůli. Dnes ovšem víme najisto, že od ryb a ptáků po žáby a hmyz, samec je zván pomocí "důkladně promyšlené" hry k pohlavní aktivitě. Samice mají v přírodě daleko více kontroly než jsme se domnívali.

Když jedu do Brna, zase navštívím bratrance paní Ondráškové, má rád banány, ale na rozdíl od mých bornejských příbuzných, není porostlý zrzavou srstí. A nedám si ujít návštěvu augustiniánského kláštera na Starém Brně, kde působil a přírodozpytně pracoval Johann Gregor Mendel (1822-1884). Jen sedm roků po vydání Darwinovy práce o původu druhů poslal do *Časopisu brněnského přírodovědeckého spolku* výsledky svého bádání, kterým dal základ k vědě o dědičnosti. Pozoroval obecné zákonitosti při křížení rostlin, zejména hrachoru a jestřábníku a stanovil zákon přenášení dědičných vloh na potomstvo. Moderní genetika potvrzuje, že Darwinovy úvahy byly v mnoha aspektech platné, ale na druhé straně ukazuje, kde se mýlil, názory anglického duchovního na mechanismus dědičnosti byly zmatené a nesprávné. Škoda, že neznal výsledky výzkumů moravského mnicha Mendela. Darwin byl přesvědčen, že charakteristic-

JOSEF CHROMY
TASMANIA

"Star of 2008" - Australian Wine Business Magazine - Joe Chromy
"Sweet Wine of The Year" – Sydney Morning Herald. Josef Chromy Botrytis Riesling
"Best Value For Money Red Wine" - Good Australian Wine Guide. Pepik Pinot Noir
"Josef Chromy DELIKāT Riesling - A great All rounder" Hobart Mercury

The Josef Chromy cellar door restaurant, vineyard and winery is located at Relbia, a fifteen minute drive south of Launceston in Northern Tasmania and just a short distance from the Launceston Airport.

Josef Chromy OAM (Medal of the Order of Australia) is recognised for his commitment and contribution to quality food and wine in Tasmania.

Producing elegant wines from premium cool climate fruit. Varieties grown include Pinot Gris, Sauvignon Blanc, Chardonnay, Riesling, Gewurtztraminer and Pinot Noir. Additionally the production of premium sparkling wine and Botrytis Riesling, make for an expansive and exciting portfolio.

In just 2 short years Josef Chromy Wines have amassed over 9 trophies and 90+ medals making it one the most successful launches in the history of the Tasmanian Wine Industry. For wines sales or restaurant bookings please contact:

Josef Chromy Wines Pty Ltd
370 Relbia Road Relbia
Tasmania, Australia 7258
Phone: + 61 (0) 3 6335 8700 Fax: + 61 (0) 3 63358774
Email: wine@josefchromy.com.au Web: www.josefchromy.com.au

Eva Jančík

z bývalé Bohemia Travel
si dovoluje oznámit,
že nyní pracuje v cestovní kanceláři

Jetset

488 Centre Road, Bentleigh 3204
Tel: 03 9563 9122, Mob: 0413 499 321
Email: eva@bentleigh.net

ČESKÝ DIALOG
objednávejte na adrese strizovska@seznam.cz
v Austrálii k objednání také na adrese Jana Růžička
82 Cardwel Str., Arakoon, NSW 2431
e-mail: Ruzickajana@yahoo.com.au

ké vlohy a znaky přicházejí pouze od otce a matky, podle Mendela se vlastnosti dědí nejen od rodičů, ale i od celé linie předků. Darwin nemohl vědět, že přenášené dobré geny se promíchají s těmi méně dobrými do úplně nových kombinací. Navíc dochází k mutacím, přeměnám genetického materiálu v chromozomu. Darwin také nepoznal, že přirozený výběr, selekce, má svůj limit i když některé druhy jak v říši rostlinné, tak živočišné se vyznačují pružností. Dnes již také víme, že druhy se nevyvíjejí postupně, ale jakoby skokem, paleontologové stále hledají chybějící mezičlánky.

Stalin rozuměl všemu, jak jinak, od jazykovědy po užitkovost tlustoocasých ovcí. Zavrhl Mendelovu teorii dědičnosti, její vyznavače nechal popravit a nastolil lysenkovštinu. Ovládla v bolševickém táboře míru výzkumné ústavy a biologické, veterinární, zootechnické a agrotechnické školství. To pak vyústilo v tom, že čsl. socialistická zemědělská rostlinná a živočišná výroba šla od desíti k pěti. Pro krávy nebylo dost krmení, mičurinci prosazovali ke zvýšení dojivosti napařování vemen. Zářným příkladem pro čsl. kravíny byla sovětská kolchozní dojnice Opytnica, nadojila denně šedesát litrů, ošetřovatelka vozila objemnou mléčnou žlázu této rekordmanky na trakaři a tak se stala hrdinkou socialismu. V českém a slovenském jednotném zemědělském družstevnictví to bylo s dojivostí zcela jinak, trakaře nebyly zapotřebí.

MUDr Alžběta Gazdíková a MUDr Přemysl Kunz

si dovolují oznámit, že ordinují v ***Medical and Dental Centre***
490-524 Springvale Rd. Forest Hill 3131

Ph. 88041900

No appointments necessary, Medicare bulk billing

Ordinace je otevřena 7 dnů v týdnu
Po-Pá 7.00-22.00 So-Ne 8.00-22.00

Z NAŠEHO CHLÉVA

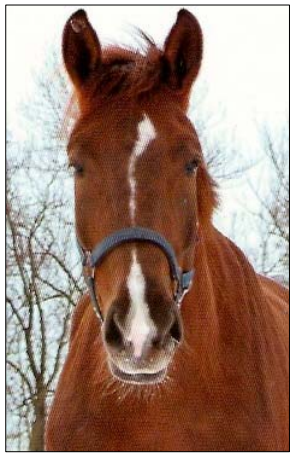

Luděk Ťopka
(Praha)

Vyslechl jsem to nedávno na jednom statku, kam moje vnučka Katka jezdí rajtovat valacha Karla. Občas tam ve volném čase chodím trochu pomáhat a tak jsem onoho rána nesl jemu i kravce Stračeně a její loňské dcerce Malině náruč sena a vědro ovsa.
Ještě než jsem zdvihl závoru dveří, zaslechl jsem Karlův hlas, Malinino chichotání a Stračenin pobavený smích:
„Kecáš, Karle, to přece není možný!“
Nepřekvapilo mne, že mluví, protože to už dávno vím, ale zajímalo mne, co to Karel zase vykládá. Postavil jsem kyblík s obrokem na zem, opřel otep sena o stěnu chléva a přiložil ucho na škvíru ve dveřích.
„Co se chechtáte, skote bláznivej! Když vám povídám, že to hospodář včera vyprávěl hajnýmu Vávrovi při stahování kulatiny Na Ptáčkách, a ten nikdá nelže!“
„Prosím tě, Karle, takovou volovinu by nevymyslel ani náš obecní bejk!“
„No, vždyť už je to taky poloviční vůl, ale co sem taháš bejka. Ten na nic jinýho nemyslí než na samý jalovice, nemrava starej. Vostatně, kdybys uměla číst, tak bys to viděla napsaný na zdi u hřbitova. Sám jsem to tam včera viděl.“
„Jo, že ty tak umíš číst, chytrolíne! Pamatuješ, jak jsi vonehdá utek z vohrady a vlez ve vsi na obecní úřad, když zrovna zasedalo zastupitelstvo, ačkoliv tam byl nápis jako kráva *„Nerušit – jednáme“*?“
„Jo, to jsem udělal schválně, protože jináč bych byl neviděl, jak takový zasedání vypadá. Zasedali u stolu plnýho žrádla a slavili nějakej ounor nebo co, a zpívali, že prej se bude zejtra všude tančit. Proč, to jsem se už nedověděl, poněváč mne starosta s pokladníkem vyvedli.“
„Dobře udělali, nemáš se plést mezi lidi, moh bys z toho zblbnout nebo přijít vo kůži!“
„No, no, že mi to říkáš zrovna ty? To už jsi zapomněla kolik tvejch příbuznejch bylo tenkrát ve vládě a v tej jejich partaji? A pořád jich tam eště hodně zůstalo a taky to prej podle toho vypadá, povídal hospodář!“
„Čo bolo, to bolo, terazky je to jinak a nikdo už jim přece nenaletí, ty koňská hlavo!“
„Právě že jo, ty krávo, podívej, co se stalo a jakej to má ve světě vohlas. Povídám, že se spojej a bude to zasejc jako kdysi. Pudeme do družstva, budeš dojit podle plánu, tvoji Malinu daj na studenej vodchov a já holt pudu za chvíli na jatka. Nebude už třeba koní!“

„Nestraš a neroznášej smšný drby, taková věc přece není možná“, zasmála se znovu Stračena, „Nevykládej mi, že lidi už na všechno zapomněli! Už se to nevrátí a až přejde ta kríze, zase bude všechno oukej.“
„No, nevím, nevím“, uzavřel diskusi Karel, „já bych věřil spíš hospodáři. Vostatně, kde je ňákej dlabanec? Slunce už je vysoko a nikde nic! Že by se už dostali k moci? Krucinál, to snad ne!“
O čem to vedli řeč? Co se stalo, že to zajímá i naši zvířenu, vrtalo mi hlavou. Otevřel jsem dveře a dýchl na mne ten teplý chlévský odér. Pozdravil jsem a spravedlivě rozdělil donesenou píci. Nikdo nic neřekl, jen Karel zdvořile zařehtal a Stračena krátce zabučela. Mladá Malina ale ani nemukla, je to takové nevychované tele.
Teprve když jsem si později koupil v naší trafice noviny, došlo mi, jakou zvěst to Karel do chléva přinesl:
ČSSD ve spolupráci s KSČM svrhly Topolánkovu vládu a očekávají velké volební vítězství, ve spolupráci s komunisty uchopí moc, překonají krizi a obrodí v Česku politický a sociální život.
Nápis na hřbitovní zdi, neumělou rukou načmáraný, mi to potvrdil:
ČSSD S KOMUNISTAMA – ZVRHLI SME VLÁDU MODREJCH PTÁKÚCH
Tak jsem nakonec porozuměl o čem se naše zvířátka bavila, ale nepochopil, proč lidé klidně akceptují něco, co nechápou a nepokládají za možné ani krávy.
Naše Stračena se tomu sice srdečně zasmála, ale ne tak Evropa, a už vůbec ne rozumný občan této země. Ještě ale může procitnout a najít v sobě vůli tomu zabránit. Ve volbách, po nichž ČSSD tak volá a v něž vkládá své naděje a touhy. Pokud volit odmítne, tak ať pak nenaříká. Je přece známo, že každý národ má takovou vládu, jakou si zaslouží.

PŘÍBĚH BĚŽCE

- volné pokračování z deníku Vlastíka Škvařila, upraveno pro Čechoaustralana

... Náhle, dříve než bylo označeno na mapě se objevila asfaltovka. Jožka se samozřejmě raduje, konec více než 2 400 kilometrů rozbitých cest, písku a prachu. Pro moje běhání je to také pohodlnější. Po levé straně se objevuje velké plynové pole Ballera a pak cestou dále po obou stranách mnoho dalších těžišť oleje a plynu. Cesta je dlážděná jenom uprostřed na šířku jednoho auta, takže když se dvě potkají, musejí se vyhnout na krajnice. Ale moc toho tam nejezdí, tak s tím nejsou žádné problémy.
Krajina se proměnila v kamenitou poušť a zůstala jí dalších 200 kilometrů. Není lehké najít slušné místo na zastavení, najít trochu stínu nepřipadá v úvahu a při teplotách kolem 35ti stupňů to není pro nikoho žádná nedělní procházka. Nebylo proto divu, že když jsme dorazili na odbočku se směrovkou ukazující na hotel Noccundra, tak jsme neodolali strávit zase jednu pohodlnější noc s elektřinou a, jak se o tom široko daleko mluví, mají tam dokonce i trávník! Přestože je kolem samá poušť, protéká tady řeka Wilson a tak mají vody dost. A taky samozřejmě komáry, hned nás jich několik poštípalo na přivítanou.
Zajímavá byla výstraha u řeky, která varovala, že použití kapra jako návnady a vůbec mít kapra u této řeky je trestáno pokutou až 150 000 dolarů! U nás na Tasmánii je to “jenom” 40 000 dolarů. Takovou škodu tady kapři dovedou udělat v řekách, proto jsou proti nim přísná opatření. Hotel byl postaven v roce 1882 a má svůj charakter. Dali jsme si večeři, už se nám stýskalo po pořádném jídle a zvláště po čerstvé zelenině. Už nám ty konzervy pomalu lezou krkem, ale ještě je budeme dlouho potřebovat.
Konečně jsme prožili jednu chladnější noc, dokonce jsem si musel v noci obléci pyžamo. Ráno bylo v campervanu 8 stupňů, prostě úleva po těch vedrech. Při příjezdu k hotelu jsme byli překvapeni jaký tady byl obrovský dav lidí a aut. Jak jsme se dozvěděli, byla to velká skupina lidí z Bourke, 70 vozidel s obytnými přívěsy a stany. Jednalo se o tůru shánějící peníze pro “Flying Doctors” neboli létající doktory. V těchto končinách je to ta hlavní organizace, pro kterou tu shánějí příspěvky, neboť právě zde jsou létající doktoři nejvíce potřební. A velká ironie byla i v tom, že jeden účastník spadl v noci s postele, když šlápnul nějak vedle žebříku palandy a polámal si žebra. Tak udělali co? Zavolali létající doktory!
Je zde přímo za hotelem přistávací dráha, jedna z mnoha strategicky umístěných, a tak tu přistálo letadlo, aby toho člověka přepravilo do nemocnice v Broken Hill. Jeho manželka chuděra tady musela

„Kdyby lidé věděli, jak tvrdě jsem pracoval na svých dílech, nepovažovali by mě za génia.“
Michelangelo Buonarroti

zůstat a zavézt auto s přívěsem domů. Ale mohlo se to stát i na méně přístupném místě.

Po chladné noci jsme si dělali naděje na ochlazení, ale marně. Netrvalo dlouho a bylo zase 36 stupňů a další horké dny a noci pokračují. Přestože jsme na slušné silnici, projíždí tady velmi málo vozidel a tak je vidět, že to máme do civilizace ještě kousek cesty. Většinou je tu rovina plná kamenů a málo rostlin, až najednou se před námi vynoří pohoří Grey Range. Po těch stovkách kilometrů po rovině se pohoří zdá velice vysoké, ale nápis nám říká, že nadmořská výška je pouhých 190 metrů. No ale je to každopádně změna. Za pohořím je krajina zelenější, také se objevují v některých potocích louže vody. Většinou jsou velmi zakalené, ale i tak je to osvěžení se v nich opláchnout. Je to voda, a to je zatím pořád ještě vzácnost.

Blížíme se k Thargomindah a poslední večer jsme se utábořili pod stromy asi 40 kilometrů od města. Teplota vylezla na 39 stupňů. Je pátek 3. října a máme už za sebou 76 dnů a 4 582 kilometrů. 21. října plánujeme oslavit naše 47. výročí svatby v Tenterfield a 27. října budeme konečně v cíli. Říkáme, že to máme za pár. Ještě bychom měli stříhat metr, tak jako to bývalo na vojně.

Naší další zastávkou je Thargomindah. Thargomindah má 250 obyvatel, ale jsou tu všechny potřebné služby. Nový karavan park je velice moderní, ale stromy ještě moc nevzrostly a tak se tady stín nenajde. Jméno je aboridžinského původu a znamená “Oblak prachu.” To okolí tomu odpovídá, ale přímo v městečku je všechno zelené. Mají tady dost vody jednak z artézské studny a také z řeky Bulloo, která zde protéká. My jsme to jméno Thargomindah slyšeli poprvé teprve když jsme začali plánovat naši cestu. A přitom je to velmi významné město Austrálie. Bylo to první místo v Austrálii a třetí na světě – po Paříži a Londýně, které osvítilo ulice elektřinou! Opozdili se jenom o jeden den. Byla to vodní elektrárna, která využila tlaku vody z artézské studně a poháněla tam vodní kolo, které točilo trubínou. Dodnes je možné zde vidět, jak to pracovalo. Tento systém se postaral o elektřinu až do roku 1951, kdy začali používat dieselové turbíny.

Navečer přijeli do kempu manželé, které jsme potkali už párkrát předtím. Velmi příjemní lidé, měli jsme pocit jako bychom se znali odjaživa. Poprvé jsme je potkali v Lyndhurstu, když byla velká bouřka a museli jsme čekat celý den, protože cesta byla uzavřená. Potom jsme je potkali v Innamince a teď potřetí v Thargomindah. A zrovna se shodou okolností přihnala další bouřka.

Ráno bylo krásně, ani mráček a příjemný vánek. Po sedmi kilometrech běhu jsem zahlédl za sebou cyklistu a když se přiblížil, poznal jsem v něm ředitele školy, kterého jsem potkal předešlého dne. Jel za mnou, aby mne kousek doprovodil. Potvrzuje to, že jsou lidé, které opravdu zajímá co děláme. Pěkně jsme si popovídali než se otočil a jel zpátky.

Za pár hodin potom jsem uviděl celé stádo Emu. Podařilo se mi k nim přiblížit a přestože mne viděli, nezdálo se, že by měli nějaké obavy. Dokonce jednu chvíli se jeden z nich, určitě samec, začal nafukovat a vydávat takové nějaké vyhrožující zvuky a přitom mířil ke mně. Nevěděl jsem, jestli dát nohy na ramena a utíkat, ale zůstal jsem stát, on se nějak uklidnil a pak se všichni pomalu vzdálili. Další krásný zážitek!

Pokračování

- **Vlastík ŠKVAŘIL,** dnes už pradědeček, krajan z Tasmánie, zůstává neúnavným podporovatelem charity CanTeen pro mladé Australany trpící rakovinou.
28. srpna vyráží na další náročnou akci, která si bere za cíl novou finanční sbírku pro děti a mládež postižené rakovinovými onemocněními. Vlastíkova trasa povede opět napříč Austrálií, tentokrát však odshora dolů - ze severního Darwinu po Stuart Highway přes Tennant Creek, Alice Springs, Coober Pedy do Port Augusta a dále přes Wilmington, Gladstone, Clare a Gawler až do Adelaide. Vlastík projede celou štreku na koloběžce! Má v plánu dorazit do cílové rovinky 6. října v den svých narozenin. Sedmdesátých!!

Můžete-li pomoci Vlastíkově charitě volejte našeho ultramaratónce na 0419 399605 nebo pište na email adresu vlastislav.skvaril@bigpond.com.
Více na http://vlastislav.skvaril.googlepages.com/.
Online dotace možné přímo na www.everydayhero.com.au/scooter

ŽIVOT JE JEN NÁHODA

či náhod celá mozaika, jak dnes ten svůj vidí Ante Schott

„Tak jsi mě dohonil“, komentoval z Paříže můj židovský přítel Milan Platovský, když jsem mu týž večer telefonoval, abych se mu pochlubil svým zázračným požidovštěním a podáním žádosti o vystěhovalecký pas pro celou mou rodinu do Izraele. A že to mé překřtění na židovskou víru v kolínské synagoze netrvalo snad ani půl hodiny.

„Časem jsi mne hladce pobil, ta má nedobrovolná návštěva synagogy v Praze trvala sice mnohem déle, ale také to byla a bohdá bude, má první a poslední, jako ta tvoje. Bylo mi tehdy asi 13 let, když mě tam rodiče, už ani nevím pod jakou záminkou, vylákali. Já a asi tucet dalších nezletilců jsme tam byli za účelem jakéhosi židovského biřmování zvaného Bar Micva. Jo, a snad bych ještě měl dodat vysvětlení, proč jsem tam byl poprvé a taky naposledy. Jednak jsem zatvrzelý neznaboh či ateista a zadruhé se tam smí vkročit jen s kloboukem na hlavě. A ten jsem v životě na hlavě neměl a mít nebudu!“

A když jsem se pak Milana zeptal, proč riskoval jednosměrnou cestu do Francie předstíráním nutné obchodní cesty, když mohl naprosto snadno dostat emigrační pas, osvětlil mi tu záhadu: „Jednak se mi nechtělo na ten pas tři měsíce čekat, ale hlavně se mi vůbec nechtělo do Izraele.“

Otcovo prozíravé i když malé konto ve švýcarské bance mu pomohlo k ročnímu návštěvnímu vízu a tak doufá, že mu vyjdou Spojené státy nebo Kanada. A v nouzi by prý bral i Jižní Ameriku. Zatím se pokouší organizovat únik Pravdů z toho komunistického „ráje“. Že je téměř denně vidím a že nevypadají, že by příliš trpěli, jsem mu asi měl říci, ale neřekl. Hana i Jiří Pravda zatím dále pokračovali v úspěšné herecké kariéře v Realistickém divadle. Úspěch Jirky v hlavních rolích od Shakespeara až po Moliera vzbudil zájem pražského Národního divadla a Jirkovu naději na smlouvu a roli v poprázdninové podzimní sezóně. A sled filmových rolí byl tak finančně lukrativní, že si mohli dovolit nabídnout mé manželce Lolince výborně placené, téměř denní opatrování jejich devítiměsíčního Sašenky. Naši stejně starou Míšu a čtyřletou Zuzanku nechala Lola na starost babičce Rollové.

Zatím začátkem července končila divadelní sezóna a vypukly letní prázdniny, vypukla i horečná aktivita kolem celosvětového sjezdu sokolských organizací u příležitosti nastávajícího Sokolského sletu v Praze, po dlouhé, válkou zaviněné pauze. Komunisté byli u vesla od února zatím jen krátce a zřejmě si netroufali pobouřit veřejnost buď zákazem pořádání Sletu anebo odmítnutím návštěvních víz tisícům většinou ve Státech žijících krajanských Sokolů, cvičenců nebo jen diváků.

Očekávaná červencová sletová invaze do Prahy byla nepochybně Milanovou inspirací pro jeho „záchranný“ plán. Na pražském letišti a na chebském nádraží si určitě záplava pasažérů a časová tíseň vynutí rychlé celní odbavování a jen povrchní prohlídky cestovních pasů. A zatímco se nic netušící Pravdovi chystali na krátký výlet na Slovensko před Jirkovým srpnovým Barrandovem, Milan v Paříži doplánoval jak splnit svůj dubnový slib („Já vás dostanu ven“). Byl jsem tehdy svědkem jeho prohlášení a měl dojem, že Pravdovi tím slibem příliš nadšeni nebyli. Ale stejně si myslím, že to nebrali vážně. Zato Milan ano.

Ten osudný večer, pár dnů po zavření divadla, jsem byl u nich v jejich bytě na Letné na obvyklé návštěvě. Zatímco Hana přebalovala malého Sašu a já s Jirkou jsme seděli nad mapou Slovenska, někdo dost energicky zaklepal na dveře. Že by pozdní návštěva? Bylo asi půl desáté večer. Když jsem otevřel dveře, elegantně oděný muž mého věku, držící v jedné ruce kufřík a ve druhé velkou bonboniéru, se mě francouzsky zeptal, jestli zde bydlí madame „Ana“ Pravda. (Hle pravý Francouz, napadlo mne. Ti „H“ nevyslovují.) Slyšíc franštinu, Hana nechala dokončit přebalování Jirkovi a pozvala návštěvníka dále. Její francouzština byla tehdy lepší než moje díky častým prázdninovým návštěvám Francie. Ale moje byla dost dobrá pro tlumočení konverzace Jirkovi. Monsieur Peker – prý přítel Milana – vyřídil napřed jeho pozdravy než přešel k vysvětlení své návštěvy. Přiletěl před chvílí a má na dva týdny zajištěný pokoj v hotelu Alcron. Pochází prý z polské židovské rodiny, která na jihu Francie přežila nacistickou okupaci. S Milanem se poznali teprve nedávno a přijal jeho nabídku čtrnáctidenního plně placeného zájezdu do Prahy. Ta jistě velkorysá nabídka, navíc podložená tisícem předem zaplacených dolarů, měla ovšem jednu podmínku. Do Prahy na těch 14 dní přiletí sám, ale vrátí se do Paříže s manželkou. Ne sice se svou vlastní, ale s Hanou, manželkou Jiřího Pravdy. To jméno – pro Francouze nevyslovitelné „Hana“ se dá snadno připsat a doložit datem narození a i fotografií na zvláštní stránku ve francouzských pasech, takže manželé mohou cestovat s jedním pasem. Že pan Peker objeví, že přiveze z Prahy nejen „manželku“, ale i malého synáčka, o tom se mu Milan z opatrnosti nezmínil. Ale jak dostat ven skutečného manžela Hany, Jirku Pravdu? I to vyřešilo Milanovo ženevské bankovní konto, jak mi řekl později v Paříži. Koupil v Paříži od Malťana ve finanční tísni jeho platný britský pas, jehož ztrátu Malťan ohlásil na policii. Ta ho ovšem nenašla, protože právě dorazil do Prahy skryt v bonboniéře. Pozměnit ho, aby na něj mohl z Prahy vycestovat Jirka, bylo ovšem „poněkud“ složitější - od nahrazení fotky s hlubokým kulatým razítkem, až po imitaci československého

návštěvního víza a výjezdního a příjezdního razítka.

Jirka, když jsem mu všechno přeložil a vysvětlil, kupodivu zachoval klid. Asi to, logicky, považoval za nesmyslné a neproveditelné. Zato Hana reagovala na tu Jobovu zvěst vzrušeně: „My jsme přece herci a ne falšovatelé pasů a razítek! Milan se musel zbláznit!“

Ale Milanův posel ji trochu uklidnil: „Monsieur Platovský se zmínil, že vám s těmi razítky jistě pomůže váš i jeho přítel Monsieur Ante, který prý po letech zaměstnání v asociaci řemeslníků má jistě dobré známosti i mezi výrobci razítek.“

Už během tlumočení Milanova vzkazu mi začal běhat mráz po zádech a když se na mě obrátila Hana s „Antíčku, viď, že se toho ujmeš“, vyrazil mi na čele studený pot.

Hana Pravdová

„Budu o tom přemýšlet“, bylo vše nač jsem se zmohl. Tu noc jsem až do rána probděl. „Řítíš se do záhuby“, varoval mě mozek opakovaně.

Pokračování

HLEDÁ SE...

Ladislav Hora - před emigrací bytem Bulharská 25, Karlovy Vary. Jakékoliv zprávy zašlete na email adresu: stopar.f@seznam.cz

Ing. Marius Wagner - před emigrací promoval v roce 1966 v Brně na Vysoké škole zemědělské, fakultě zahradnictví a sadařství. Pochází ze Slovenska, poslední známá australská adresa - 7 Hugh Street, Ashfield 2131, Sydney, NSW. Bude-li mít zájem dát o sobě zprávu, ať se ozve na kontaktní adresu Mirky Cardové - Štěpánkové v Brně mirka.ca@volny.cz

Český jazyk pro dospělé
- mírně pokročilé

Každé úterý, 18:00 - 20:00 Cena 1 lekce $10
Místo výuky - 454 Glenferie Rd, Kooyong, Victoria, v budově Vision Australia

- vede Vlasta Šustková (od roku 2002)

Pro více informací volejte 0408 088 167 nebo zanechte zprávu.

Noví studenti vítáni!

Polovina školného je věnována instituci Vision Australia

Neobvyklá zaměstnání

Ivan Kolařík

Já vím, ono se řekne “proti gustu, žádnej dišputát” nebo “kdo chce kam, pomožme mu tam,” ale někdy doopravdy zůstává člověku rozum stát, jaká zaměstnání si lidé zvolí za životní kariéru. Jsem natolik vnímavý člověk, abych si uvědomil, že ne každý má vlohy na to býti úspěšným prodavačem vysavačů či encyklopédií, gynekologem nebo ouřadou celý den razítkujícím doklady. Ale dovedu si představit, proč si taková zaměstnání lidé vybírají. Povětšinou ke svým budoucím zaměstnáním mají buňky již od narození.

Takový dobrý obchodník jistě od útlého dětství kamarádům prodával různé piškuntálie jako hračky, žvýkačku a cukrátka, úspěšně kšeftoval se známkami a jinými věcičkami, o které byl zájem. To, že kamarády při handlování někdy i trochu ošulil, mu nikdy nebylo proti srsti. Zkrátka a dobře, již téměř od narození měl pro obchodní transakce nadání a proto se člověk nediví, že se stal obchodníkem. Kolikrát jsme slyšeli poznámku utroušenou na konto mladíka, který nás svou výřečností obalamutil natolik, že jsme si koupili prkotinu, kterou jsme nikdy nepotřebovali: “Ten hoch se v životě neztratí. Ten má obchodního ducha.”

Zrovna tak se nikdo nepozastaví nad tím, že se z chlapce, který od mládí místo hraní kuliček dával přednost mnohem zábavnější hře s děvčaty na doktory a na maminku a na tatínka, vyklube lékař, který to velkou pílí nakonec dotáhne až na věhlasného gynekologa. Mimochodem, položili jste si někdy otázku, proč většina gynekologů jsou muži?

Na druhou stranu člověk ani nehne brvou, když se z odjakživa líného a otylého dítěte nakonec stane byrokrat, který našel životní uspokojení sezením v mizerně osvětlené kanceláři, šikanováním klientů a tajným pobíráním bakšiše.

Čím si však marně lámu hlavu je snaha porozumět tomu, jak si vůbec někdo může vybrat zaměstnání, která jsou v jádru odpudivá a o kterých se v dobré i méně dobré společnosti jen tak nemluví. Hlavně pak ne u jídla. Ještě si vzpomínám, jak několik dnů před popravou australského pašeráka drog v Singapuru, jsem na televizi zhlédnul rozhovor s popravčím mistrem, který s pýchou mluvil o svém neobvyklém řemesle a nešťastníka ujišťoval, že se nemusí ničeho bát, protože jeho dlouholetá zručnost zajistí rychlý konec! Tenkrát jsem se zakuckal a na večeři mě náhle přešla chuť.

Co přiměje člověka k tomu, že prahne po tom, aby se stal třeba katem, prostitutkou, pracovníkem krematoria, hrobníkem, funebrákem nebo prostou hajzl bábou? Jaké vlohy musí člověk projevit k těmto ponurým zaměstnáním? Dává k nim podnět nějaká nepřirozená touha lišit se od většiny? Nebo, v případě povětrné ženy, bezmezná touha se o lásku dělit s bližními za bankovky. Jaké otázky se asi kladou při přijímacích pohovorech a jaké odpovědi výběrová komise asi očekává?

“Tak se pane Černý pěkně posaďte a povězte nám co vás přimělo k tomu, abyste se zajímal o místo v našem krematoriu?“

“No, to víte, já ani vlastně nevím, ale myslím si, že to může být zajímavá a lidem velice prospěšná práce. Taky nenávidím zimu, tady na vašem pracovišti je krásné teploučko, sice trošku zaprášíno, ale to já bych už nějak svedl.”

Anebo: “Nebuďte nervózní, paní Petrdlíková. Zhluboka se nadýchněte a pomaloučku nám prosím povězte svými vlastními slovy, čím byste mohla přispět k ekonomickému vzrůstu našeho podniku jako uklízečka toalet.”

“Ano prosím, já bych určitě přispět mohla. Tak bych třeba lidem dávala místo dvou papírů jenom jeden anebo jenom už přečtený noviny.”

Pohovory málokdy trvají méně než půl hodiny. Co si tam, pro kristapána asi povídají? Probírají se detaily jak s nebožtíkem nakládat a co dělat, když vyhasne žároviště? Dovedete si třeba představit přijímací pohovor s uchazečem o místo v márnici? Chápu, raději nemyslet. A co teprve pohovory do erotických salónků? Tam se ale třeba vůbec dělat nemusí. Stačí, když uchazečka je patřičně vyvinutá a mluví alespoň pár slov německy nebo anglicky…

Osobně jsem se s lidmi, kteří mají neobvyklá zaměstnání, setkal málokdy. Oni se totiž svými profesemi příliš často nechlubí. Buďto nemohou, nesmí nebo jim je to zkrátka nepříjemné. Špión se vám stěží vytáhne s tím co dělá. Pakliže není ovšem zmožen alkoholem a posedlý nepřekonatelnou touhou se někomu svěřit, protože už to zkrátka nemůže vydržet. V tom případě si vás vezme stranou, podívá se obezřetně kolem sebe a pak spustí:

“To bys bejval, Franto, do mě nikdy neřekl, ale já nejsem prodavač bot, já jsem jen prachvobyčejnej špión.”

Kam se rozmluva dostane záleží pouze na vaší zvědavosti a na tom, kolik kořalek u vás kamarád od kontrášů zkonzumoval.

Sexuální pracovnice si myslí, že jí naletíte na špek, když vám se smrtelně vážným výrazem v tváři řekne, že je herečka. Teprve když projevíte značnou dávku pochybností, vám popis zaměstnání upřesní tím, že je exotická tanečnice. Krapátko jiné zaměření, ale stejně kumšt.

Svět a lidé v něm žijící se dnes mění neuvěřitelnou rychlostí. Co bývalo kdysi tabu je dnes živě probíráno dětičkami ve škole. V dnešní době se otevřeně inzerují místa u zpravodajských služeb a je uvedena dokonce i pracovní náplň. Samozřejmě s výstrahou, aby si uchazeč o svém úmyslu stát se špiónem zrovna nepouštěl hubu na špacír.

Popravčí mistr se na televizi holedbá, jak zručně vykonává své řemeslo a neopomene podat podrobné vysvětlení co se může stát, kdyby byl, nedej bože, lajdák.

Funebráci se honosně nazývají “pohřební ředitelé” a své služby nebožtíkům bezostyšně inzerují jak v tisku tak na televizi. Krematoria, zrovna tak jako bordely, mají ‘den otevřených dveří‘, aby si zákazníci mohli na vlastní oči ověřit, co je čeká za slasti. Vedoucí pracovník žároviště krematoria pyšně na konferencích hovoří o posledních technických zázracích, které má jeho pracoviště k dispozici, aby se nebožtík v jeho rukou bleskurychle zpopelnil.

Prostitutky mají oficiální název “sexuální pracovnice“, mají svoje odbory a občas stávkují za zkvalitnění bezpečnosti práce. Hlavně se mohou přetrhnout veřejným vysvětlováním, jak úžasně prospěšné jsou jejich služby, protože utužují neuspokojivá manželství. Neukojený manžel místo toho, aby si našel milenku a manželku podváděl, si na pár minutek najde postrádaný požitek v náruči profesionální pracovnice, které se dříve lidově říkalo “šlapka“.

Vtip je samozřejmě v tom, že všechna zaměstnání, i ta nejneobvyklejší a nejodpornější, jsou něčím pro lidskou společnost prospěšná a důležitá. Dovedete si vůbec představit, kam bychom to došli, kdyby nám z tohoto světa nepomohli všichni dobří a svědomití pracovníci krematorií, kulantní pohřebáci či pracovití hrobníci? Jak bychom teprve potom na ně nadávali, že jaksi nejsou po ruce? Jak by byl život pro mnohé, po lásce prahnoucí občany trýznivě prázdný bez poctivě odevzdané práce sexuálních pracovnic? A jak by byl náš stát vystaven nebezpečí bez práce příslušníků zpravodajských služeb?

A proto neopovrhujme těmito vzácnými lidmi, kteří si vybrali práci, kterou málokdo z nás chce dělat. Neberme je na pranýř a nedělejme si z nich nemístná šprťouchlata. Naopak! Buďme jim vděčni, že jsou ochotni dělat něco, na co my se nezmůžem. Smekněme před nimi, bez ostychu jim potřesme pravicí a řekněme: “Díky, bez vás by život i smrt nebyly ono!”

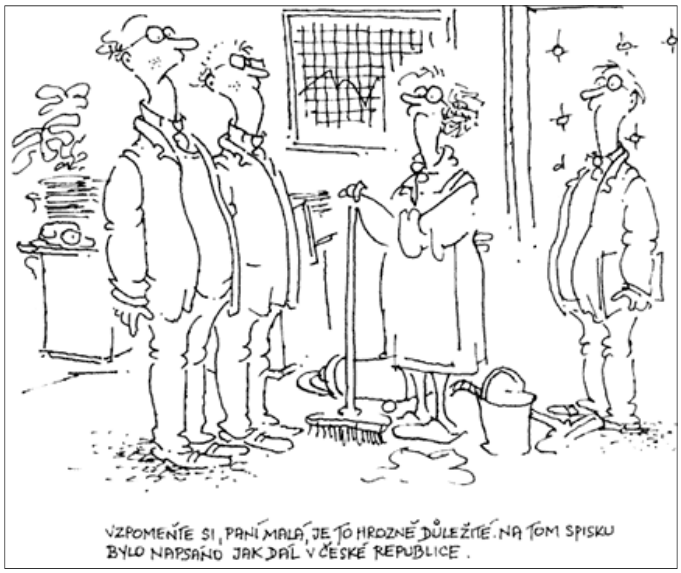

Vladimír Renčín

verše z básnických sbírek krajanů - Čechoaustralanů

Kopretiny

vzpomínky jako bázlivé dlaně
stydlavých jar
na zmoklých lukách prvosenek

ztracený vítr ve vlasech dívky
nepíše dějiny

ztracený vítr ve vlasech
a kopretiny v dlaních

vrátí se
nevrátí
vrátí

napsáno na nich

Zdeněk Gruner
Austrálie 1953

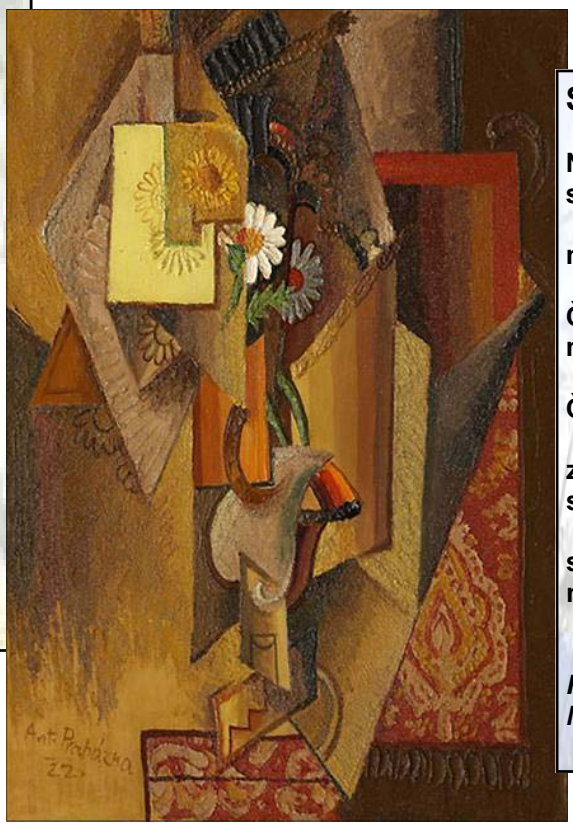

Stonky

Nač asi čekají
stonky

na ruku, na déšť, na včely?

Čekají stejně jak já
na vlídnou neděli?

Čekají, vyčkávají

znám tohle trápení
s údivem uvadají

snad nečekaly
na tlení?

Radana Popovitch
Montenegro 1975

Kopretiny

– kubistický olej **Antonína Procházky** z roku 1922 patří mezi deset nejdražších obrazů v České republice. Koncem minulého roku byl obraz vydražen na 10.1 miliónů.

Procházka patří do souboru děl, která se v Galerii Art Praha dražila již dřív. Koupil je tehdy americký sběratel, díla stát poté však prohlásil za kulturní památky a on je nemohl odvézt ze země. Obrazy proto nabídl znovu "na protest" k prodeji.
Majitel Galerie Art Praha Vladimír Neubert a původní majitel děl, americký sběratel Peter Schwartz chtěli opětovnou dražbou děl také poukázat na kulturní politiku státu v oblasti vývozu uměleckých děl.
Je podle nich nespravedlivá vůči vlastníkům děl, v jiných evropských zemích umělecká díla běžně mění majitele napříč hranicemi a nikdo se nediví tomu, že umění slavných autorů trvale nepřebývá v zemi jejich původu.
"Pokud má státní galerie o nějaké dílo zájem, může uplatnit předkupní právo; český stát o vlastní obrazy zájem nemá, jen uplatňuje zákaz vývozu," říká galerista.
Česko se zákazem vývozu snaží bránit tomu, aby významná díla mizela hromadně za hranicemi - dělo se tak třeba v případě sakrálních památek, které počátkem 90. let mizely z kostelů a masivně se odvážely a prodávaly na černém trhu.
Pokud by zahraniční sběratel věděl, že dílo v Česku je či může být prohlášené za kulturní památku, pravděpodobně by je nekupoval. Neubert řekl, že u děl české moderny se při aukcích nikdy nezjišťuje, zda jde o kulturní památku, takový postup je podle něj běžný v případě starého či sakrálního umění.

"Díla se stala kulturními památkami až po aukci, myslím, že je to nevůle úředníků," uvedl Neubert.
Jsou ale i případy, kdy se díla z počátku 20. století prodávala i se statutem kulturní památky - například obraz Františka Kupky **Élévation (Výšky) IV**, který od loňského října s dosaženou cenou 22,1 milionu korun drží téměř rok tuzemský aukční rekord.
Obraz tedy zřejmě zdobí některou domácí sbírku.

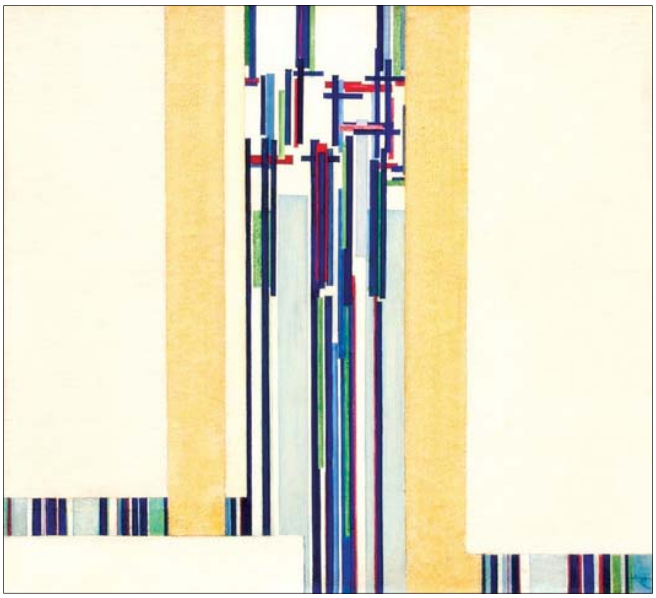

KŘÍDLA KONÍ IVY MAREŠOVÉ

Půvabnou mladou zpěvačku jsem poznala před pěti lety, když nahradila v pražském divadle TaFantastika nejlepší soudobý popový hlas v Čechách, Lucii Bílou, v hlavní roli muzikálu „Excalibur“. Původní alternaci a posléze náhradu skvělé Bílé lze snadno zdůvodnit srovnatelným pěveckým uměním stále nepříliš mediálně známé Ivy Marešové.

Když vchází její Guinevra na scénu, máte pocit, že vchází světlo - „víru vnáším – k víře lásku – k lásce smír“, zpívá do ticha jasným hlasem. Když umírá s hudebním epilogem - „chvíle je ze dnů svléct / čas i těla svá i stín / je chvíle z hor se snést / jen k temným vodám vyplout smím“, cítíte bolest u srdce. V jiném muzikálu propůjčuje svůj nebeský hlas andělu a vzápětí jej změní do polohy americké country hned poté co vysokým sopránem mimikuje operní divu. Podobně mění žánr a charakter v muzikálu „Němcová!“, kde sekunduje s bravurou titulní představitelce Bílé ve verzatilní roli Ženy, dokonce ji s úžasem sledujeme ve zcela věrohodném převleku legendární Babičky, když šedovlasá a shrbená cupitá malými krůčky po jevišti s košíkem hub a s moudrými hudebními průpovídkami. V divadle ji můžete ale spatřit i v podobě divoké rockové zpěvačky a tanečnice - ve fluoreskujícím zeleném kostýmu Ješterky s dlouhým třpytným ocasem řádí na temné scéně jako prokletý stín Doriána Graye. Její prvopočáteční touhou bylo stát se kytaristkou, zpěv se přidal později. Herečku, jak sama přiznává, z ní vykřesal teprve divadelní režisér Jiří Pokorný.

- Zpěvačka, herečka, tanečnice, kytaristka, textařka, – když však vyjde ze zákulisí po skončeném představení, málem byste ji nepoznali. Drobná a skromně vyhlížející dívka s cůpky, v čapce a ve sportovní bundě. Světlo a pohodu si ale nese stále sebou.

Že se jedná o zvláštní talent rozpoznal před pěti lety i jeden z nejlepších českých hudebníků, skladatel Michal Pavlíček v jehož muzikálech Iva exceluje. Nabídka spolupráce na sebe nenechala čekat a jejím dalším konkrétním a zdařilým výsledkem bylo nové CD „Na křídlech koní“. Úspěch neobvyklé nové desky spočívá především v profesním a lidském souznění a společně vynaloženém úsilí celého týmu jejích tvůrců.

V ideálně pojaté spolupráci se sešli solidní muzikanti Michael Vašíček (dříve skupina Vlasty Redla a KDJ), Jaroslav Friedl (Illustratosphere), Karel Macálka (ex. Vlasta Redl a KDJ), Jíra Meisner (ex. Druhá Tráva, Kamelot) a Petr Toman (Sound of the Celibate), kteří dali vzniknout nové hudební skupině „999“. Synergie hudebních osobností, citu i virtuozity je základem příjemné a osobité hudby akusticky laděné desky, při jejímž poslechu se můžete ocitnout svobodní mezi nebem a zemí. Tak totiž chápe Iva Marešová název celé kompilace nových písní. Křídla koní pro ni představují mystické spojení zemitého s nebeským, prolínání hmotného s nehmotným a věčného lidského snažení o nalezení rovnováhy uprostřed.

Je patrné, že Iva o své hudbě přemýšlí, texty jejích písní jsou hlubší, oduševnělé, moderně lyrické. Vedle těch, které si napsala sama stojí podobně laděné texty Veroniky Boušové a Karla Macálka, hudbu Michala Pavlíčka zbásnil již tradičně Jan Sahara Hedl, v současné době náš nejlepší textař. V souvislosti s CD i s koncertními vystoupeními

PŘEDPLATNÉ ČASOPISU ČECHOAUSTRALAN - $40

Šeky nebo peněžní příkazy - Money orders na účet CECHOAUSTRALAN zasílejte na adresu redakce ČECHOAUSTRALAN P. O. Box 1008, Hawksburn, VIC 3142

Můžete platit i elektronicky bankovním převodem:-
Bankovní spojení: EisBlue Holdings Pty Ltd, CECHOAUSTRALAN ACCOUNT - Account #: 813753720
National Australia Bank - BSB: 083-004, 330 Collins Street, Melbourne 3000, Australia

Iva kategoricky odmítá, že by se jednalo o sólovou prezentaci zpěvačky a zdůrazňuje, že na pozitvním diváckém ohlasu má stejnou měrou zásluhu její kapela „999“. Za krátkou dobu společného působení si skupina již našla své věrné a nadšené posluchače mezi všemi generacemi. Žánr, který se pohybuje mezi folkovou hudbou a country, jazzem i popem a který zachází až k hudbě ezoterického charakteru má v sobě totiž právě onu vzácnou esenci, které se v soudobém světě hudby a nejen tam vyskytuje tak zřídka. Postrádanou a kýženou náplň vystihují dobře slova Michala Pavlíčka: *„Když si tu desku poslechneš, máš pocit, jako když se ráno probudíš, svítí slunce a ty z toho máš po celý den dobrou náladu...“*

Podíváme-li se na internetové stránky Ivy Marešové a skupiny „999“ www.ivamaresova-999.cz , vyplyne nám, odkud se esence bere. Tito hudebníci na rozdíl od většiny dnešních mladých umělců vycházejí ze smysluplného filozofického názoru:- „Hudba je spojením zvuku a ticha. Čím je lepší sjednocení, tím hlubší hudba vzniká. Prožitek zvuku umožňuje, abychom po jeho doznění prožili ticho a ticho vytváří vnímavost ke zvuku. Zvuk vytváří více lásky k hudbě a také větší schopnost ztišit se. Při poslechu krásné hudby se vždy cítíme posvátně. Je tu jakási celistvost, která i nám dává pocit sjednocení. Zabydlujeme se ve svém středu, zakořeňujeme. Země se setkává s oblohou, nejsou už odděleny. Tělo se setkává s duší, ruší se jejich vymezení. A to je velký moment. Moment mystického sjednocení.“

999 – arabské číslice jsou v přepsání do římských čísel IM. Anglicky – Já jsem. Jsem ve svém středu, právě teď v tomto přítomném okamžiku. Usilujeme o to, každý z nás, podobně jako Iva Marešová – I. M. (sem)

Redakce ČECHOAUSTRALAN - Barbara Semenov
P. O. Box 1008, Hawksburn 3142
email adresa - bsemenov@cechoaustralan.com

ČECHOAUSTRALAN © —NEZÁVISLÝ CELOAUSTRALSKÝ KRAJANSKÝ LIST

If undelivered return to:
P. O. Box 1008
Hawksburn 3142
AUSTRALIA

Print Post Approved
PP 381712/02414

POSTAGE PAID AUSTRALIA